

prima instanță: V. Vișanu
instanța de apel: A. Minciuna, V. Pruteanu, A. Nogai
instanța de recurs: Iu. Sîrcu, V. Cșlevadî, I. Corolevschi,
T. Vieru, T. Chișca-Doneva

dosar nr.2rh-109/16

ÎN C H E I E R E

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinând cererea de revizuire depusă de către Popescu Vasile,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Popescu Vitalie
împotriva Întreprinderii de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” cu privire la
restabilirea la lucru, încasarea prejudiciului material și moral,
împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 septembrie 2013, prin care a
for respins recursul declarat de Popescu Vasile și admis recursul Întreprinderii de Stat
„Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”, casată decizia Curții de Apel Chișinău din
05 decembrie 2012 și hotărârea Judecătoriei Orhei din 06 iulie 2009 și emisă o nouă
hotărâre cu privire la respingerea acțiunii,

constată:

La 03 aprilie 2009 Vasile Popescu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Întreprinderii pentru Silvicultură Orhei cu privire la restabilirea la lucru,
încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat prin ordinul nr. 36-Pdin din 14 martie
2009 a fost concediat cu acordul Comitetului Sindical în baza art. 86 alin. (1) lit. k)
pentru lucrul nesatisfăcător la lucrările de punere în valoare a masei lemnoase și celei
de exploatare a parchetelor, deși, dânsul lucrează la întreprinderea pentru o perioadă
mai mare de 30 ani și avînd studii superioare în domeniul respectiv.

Menționează că în ultimii 5 ani de 3 ori a fost eliberat nelegitim din lucru și de
fiecare dată a fost restabilit în lucru prin hotărârile instanțelor judecătorești. Consideră
că este o discriminare a administrației întreprinderii față de el pentru critica adusă în
adresa ultimei.

Invocă că temei pentru emiterea ordinului cu privire concedierea sa din
serviciul, a servit actul din 31 ianuarie 2009, întocmit de reprezentanții Agenției pentru
Silvicultură „Moldsilva” și în prezența șefului ocolului silvic Susleni Strehie Nicolae,

pădurarul cantonului nr.14 ocolului silvic Susleni, Scripnic Valentina, conform căruia în cantonul nr. 14 s-au depistat tăiați ilicit 8 copaci de specie frasin, strejar, cu un volum total al masei lemnoase de 8,77 m³ și în parcela 9, subparcela „k” 14 arbori cu volumul total de masă lemnoasă de 1,44 m³, 8 copaci tăiați sunt prăvăliți într-o râpă foarte adâncă, unde se află și până în prezent și nu-s luați la balanța contabilității.

Susține că a fost efectuat un nou control cu reprezentanții Agenției „Moldsilva”, în urma căruia a fost întocmit actul din 16 februarie 2009, în care s-a indicat că a fost controlat parchetul 71B din cantonul silvic nr. 14, unde s-au efectuat tăieri silvice, ce s-au efectuat în trimestrele IV 2008 și I 2009, concluzionând că tăierea a fost efectuată pe 1.9 ha. cu 0.9 ha mai mult decât conform autorizației.

Solicită anularea ordinului nr. 36-P din 14 martie 2009 prin care a fost concediat, restabilirea în funcția de maistru-pădurar, încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral în mărime de 200000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 06 iulie 2009 acțiunea a fost admisă parțial, restabilit Popescu Tudor în funcția de maistru-pădurar la Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei, ocolul silvic Susleni cu anularea ordinul nr. 36-p, p. 5 din 14 martie 2009 a Întreprinderii pentru Silvicultură Orhei în partea concedierii în baza art. 86 (1) lit. k) Codului muncii, ca fiind ilegal. Disponând executarea imediată a hotărârii în partea restabilirii la lucru.

Prin aceeași hotărâre s-a încasat din contul Întreprinderii pentru Silvicultură Orhei în beneficiul lui Popescu Vasile salariul pentru absența forțată de la lucru în mărime de 5588 lei pentru perioada de 14 martie 2009 – 06 iulie 2009, disponând executarea imediată a hotărârii în partea încasării salariului mediu pentru absența forțată de la lucru în mărimea unui salariu de 1500 lei, s-a încasat din contul Întreprinderii pentru Silvicultură Orhei în beneficiul lui Popescu Vasile suma de 80000 lei cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 1000 lei, cât și taxa de stat în folosul statului în mărime de 370 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2012 a fost admis apelul declarat de către Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei, modificată hotărârea Judecătoriei Orhei din 06 iulie 2009 în partea încasării prejudiciului moral, prin micșorarea acestuia de la 80000 lei până la 10000 lei, în rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 iulie 2012 au fost admise recursurile declarate de către Popescu Vasile și Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei, casată decizia instanței de apel și restituită pricina la rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2012 a fost admis apelul declarat de către Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei, modificată hotărârea primei instanțe în partea încasării prejudiciului moral prin micșorarea cuantumului prejudiciului moral încasat de la 80000 lei până la 1500 lei, în rest hotărârea fiind menținută.

La 15 martie 2013 Popescu Vasile a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

La 12 aprilie 2013 Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură Orhei, la fel, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia,

casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.0

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04 septembrie 2013 a fost respins recursul declarat de către Popescu Vasile și admis recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”, casată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă.

La 11 noiembrie 2013, Popescu Vasile a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea cereri, casarea deciziei instanței de recurs și menținerea fără modificări hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 aprilie 2014, cererea de revizuire depusă de către Popescu Vasile a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

La 14 martie 2016, Popescu Vasile a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea cererii casarea deciziei instanței de recurs și deciziei instanței de apel cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. b) CPC, susținând că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute anterior și anume date care denotă incorectitudinea concluziilor instanței de recurs referitor la faptul că ar fi delimitat greșit suprafața parchetului tăieturii de conservare.

Astfel, menționează că după tăietură vizirul are 3-5 m lățime, deoarece copacii au amplasarea de 3-5 m unul de altul, rezultă că după tăiere când comisiile au petrecut ridicarea în plan s-a primit pe Foia nr.1 - $579\text{m} \times 3\text{m} = 0,18\text{ha}$. Pe schemă - $1,4001\text{ha} - 0,18 = 1,22\text{ha}$, fiind dovedit că pe materialele primare ale lui e 1,20 ha suprafața, F. nr.2 cu $S = 1,3914\text{ha} - 566,5\text{m} \times 3\text{m lățime} = 1,39 - 0,17 = 1,22\text{ha}$. F.nr.3 cu $S = 1,48\text{ha} - 572,55\text{m} \times 3\text{m} = 1,48 - 0,17 = 1,3\text{ha}$.

Afirmă că suprafața a măsurat-o corect - 1,20 ha. Toate materialele primare fiind corect prezentate de el cu 1,20 ha, în continuare masivul s-a lărgit conform vizirului și configurații complicate a teritoriului.

Remarcă că din 2009 pînă astăzi sau petrecut mai multe lucrări de îngrijire pe această parcelă 49B și toate cu $S = 1,0\text{ha}$, dar în realitate și de 1,2 ha. F.nr.4 = 1,0 ha. F.nr.5 = 1,0 ha. F.nr.6 = 1,0 ha. F.nr.7 = 1,0 ha. F.nr.8 = 1,0 ha. F.nr.9 = 1,0 ha. Așa toate lucrările pînă astăzi merg cu 1,0 ha.

Relatează că din cele expuse rezultă că dînsul a delimitat chiar o suprafață mai mică decît avea dreptul, ceea ce atestă că era în drept să delimiteze o suprafață de pînă la 1,3 ha, adică era în drept în afară de suprafața delimitată, să mai delimiteze încă 0,10 ha, și că nu a comis încălcări ale normelor de tăiere a pădurii – circumstanță a pricinii, care în opinia sa este esențială, nu a fost cunoscută și nici nu a putut fi cunoscută instanței și lui pînă în prezent.

Totodată, invocă că aceste circumstanțe au o importanță cardinală pentru pronunțarea unei hotărâri legale și întemeiate și dacă erau să fie cunoscute, puteau să influențeze hotărârea pronunțată.

La 07 iunie 2016, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” a depus referință la cererea de revizuire depusă de către Popescu Vasile, în care a invocat caracterul neîntemeiat al acesteia și a solicitat respingerea ei ca fiind inadmisibilă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

La caz, se constată că revizuentul, cu referire la dispozițiile art. 449 lit. b) CPC, a prezentat în susținerea cererii de revizuire copia cererii înaintată directorului Agenției de Stat „Moldsilva” din 31 martie 2015, răspunsul la cererea respectivă a Agenției „Moldsilva” nr. 01-07/716 din 23 aprilie 2015, copia planului-schiță a parchetului din cadrul unității amenajistice 49B (71B), copia Autorizației de exploatare a pădurii nr. 24 din 02 ianuarie 2013, copia formei de registru, copia bonului de lucru nr. 14 din 01 februarie 2015, copia ordinului C-01/114-1 din 17 august 2015, copia Fișei postului din 16 aprilie 2015, copia titlurilor executorii eliberate la 14 mai 2014 și la 24 martie 2015.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În sensul normei enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

De altfel, art. 449 lit. b) CPC, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizurii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării hotărârii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii. Faptele noi apărute după darea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sînt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția,

modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de către revizuent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, or ultimul nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a pricinii a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale pentru soluționarea pricinii, inclusiv și pentru obținerea actelor prezentate ca temei de depunere a cererii de revizuire.

Cu atât mai mult, circumstanțele și faptele invocate, inclusiv și înscrisurile prezentate ca temei de depunere a cererii de revizuire, în marea majoritate sunt noi, descoperite după pronunțarea hotărârii, care nu existau la momentul judecării prezentei cauze, fapt ce se demonstrează prin înscrisurile anexate la cererea de revizuire care sunt datate cu anul 2014 și 2015, aspect ce direct indică la netemeinicia cererii de revizuire.

Or, una din condițiile esențiale de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii.

Prin urmare, Colegiul constată că revizuentul nu a prezentat alte înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată, în timp ce acelea prezentate nu au putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată ori de natură să răstoarne o situație juridică deja stabilită.

De altfel, nici alte argumente invocate în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 CPC, pe motiv că se referă la fondul cauzei și la materialul probator apreciat în cadrul judecării prezentului litigiu.

Situația de fapt impune de a remarca că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că revizuentul Popescu Vasile în cererea de revizuire nu a invocat nici un temei, care s-ar încadra în prevederile art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii, ci din contra a oferit împrejurări ce țin de fondul cauzei.

Astfel, la caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o

parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, citată mai sus, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Popescu Vasile, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 septembrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Popescu Vitalie împotriva Întreprinderii de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” cu privire la restabilirea la lucru, încasarea prejudiciului material și moral.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva